

ABD ile Serbest Ticaret Bölgesi'ne desteği için 'emperyalizmin fino köpeği' dediği Meksika Devlet Başkanı Fox'tan özür dilemeyeceğini yineleyen Chavez'den AB liderleri tarafından, Avusturya'daki AB-Latin Amerika Zirvesi'nde (12 Mayıs 2006) yükümlülüklerini yerine getirmesi, sermaye örgütlerinin uluslararası rollerine uyması, yani emperyalizme direnen Chavez'den ülkesini rüşvet olarak vermesi istendi. Chavez ise; neoliberalizmin sonunun geldiğini söyleyip, sözünü sakıncımadı. Bu bir kimlik.

Bir başka kimlik de Türkiye Cumhuriyeti Meclisi'nden, orada bulunup ulusal ve uluslararası sermayenin biçtiği rolleri yerine getirenlerin günlük yaşamı içerisinden: 'Üç bakan ve bir AKP'li milletvekiline son derece değerli beş İngiliz tayı-Türkiye Yarış Atı Yetiştiricileri ve Sahipleri Derneği ile Türkiye Jokey Kulübü tarafından- hediye edildi.' Ve karşılığında 'bunun bir yüz görümlüğü' olduğu yine bir AKP milletvekili tarafından hemen dillendirildi. Bu da bir başka kimlik!

Finans sermayesi, sanayii sermayesi ve banka sermayesinin adeta organik bir bileşeni haline gelen 'rüşvet sermayesi', bozulmuş kimlikler üzerinden dolanım sağlarken; bu kimliklerin nasıl oluştuğunu ve yine oluşan bu kimliklerin kime hizmet ettiğini görüyoruz. Kimliklere dikkat!

İnsanlık tarihinde kısıcak bir gezinti yapıp bugünlere gelecek olursak; salınmalar içerisinde tarihsel tanınımıza ve kimliğimize oturduğumuz söylenebilir. Salınımdan kastettiğim; bilim, kuram ve pratik üçlüsünün oluşturduğu alandaki oynaklıklardır. Bir dizge olarak da üç ana salınım alanı olduğunu ifade edebiliriz. Bunlardan birincisini, bilim-felsefe ilişkilerini kapsayan alan oluştururken diyalektik ve tarihsel maddeciliğin kapitalist/emperyalist değişim süreçlerine uygulanmasıyla birlikte, ikinci salınım alanı ortaya çıkar. Bu alanın eksenini ise sınıf mücadelesi kuramıdır. Nihayet, sınıf mücadelesi kuramı ile sınıfın belirli yerellik ve zamansallık içindeki hareketi arasındaki ilişkiler, bize üçüncü salınım alanını verir. Bilelim ki, bütün kimlikler de bu salınımın özel ürünleridir. Ama, yine biliyoruz ki; alanımızı ve bir bütün olarak dünyayı değiştirme uğraşımızı, en saf anlamda bilim ve kuram değil, bilimle ve genel kuramla bağlantılı ideoloji belirliyor.

Bu üç salınım alanı etrafında oluşan kimlik sorunu, bugün ister 'büyüyenler', ister 'çocukluklarını yitirmeyenler' safında yer alsın hepimizi ilgilendiriyor kanısındayım. Belli tarihsel ve toplumsal koşullarda gelişen, ayrıca salt kendiliğinden değil, 'kendisi için' oluşan bir kimlikten söz ediyoruz. Bu tanımın çelişkili gibi görünen iki bileşeni varken: İlki, özneye, bilince ve iradeye; öteki toplumsal bütüne ve onun belirleyiciliğine önem verir. Ancak her ikisinin diyalektik bütünselliğinde kimlik şekillenir. Kısaca kimlik, praksis sürecinde gerçekleşirken praksisin özü; birey ile toplum, parça ile bütün, bilinç ile varlık, öznel ile nesnel arasındaki diyalektik ilişkinin gerçekleşmesidir diyebiliriz. Ancak, şunu bilelim ki; kapitalist/emperyalist dönemdeki kadar hiçbir zaman insan iradesine, kolektiflere ve bunların öncülüğüne gereksinim duyan başka bir dönem de yaşanmamıştır.

Kimlik, bir yandan gündelik yaşamın pratiği içinde gerçeklik kazanıp gelişirken, öte yandan bireysel gerçekliği toplumsal gerçeklikle diyalektiği içinde yeniden, yeniden üretilir. İnsan, bir yandan içinde yer aldığı toplumsal yaşamın bir parçası veya onun ürünü olan, öte yandan ondan bağımsız bir gerçekliğe sahip bulunan ve kendi var oluşunu iradesiyle yaratan, dolayısıyla toplumsal koşullar üzerinde dönüştürücü bir etkide bulunabilen organik bir varlıktır.

Bu haliyle kimliğin biçimlenmesi, birden fazla kökten beslenirken ütopya, bilim, ideoloji ve toplumsal mücadele, özneyi biçimlendirir. Bilim, felsefe, ancak hepsinden çok ütopya, zorunluluğu aşmanın, bilinci gerçekliğe egemen kılma çabasının en güçlü araçlarıdır. Bilincimizdeki gerilemeye, duygu ve düşüncelerimizdeki çölleşmeye karşı bir güvence oluşturan felsefe ve ütopya, dönüşümü arzulayan kimliğin bir anlamda seralarıdır.

Kimlik oluşumunun temel süreci her şeyden önce soyut ve kuramsal düzeyde değil, günlük yaşam ve toplumsal yaşam içinde gerçekleşen dinamik ve sosyal bir süreçtir. Çünkü insan kendisini düşüncelerinde, başka bir deyişle etik ve entelektüel düzeylerde değil, maddi yaşamın ve toplumsal ilişkilerin çerçevesinde dönüştürebilir. Dolayısıyla kimlik, düşüncelerde ve niyetlerde değil, yaşam biçiminde kendisini başarmış insanı simgeler.

Yazımıza iki kimlikle başlamıştık. Birisi 'yeni' insan ve 'yeni' toplumu yaratacak ve bunun araçlarını geliştirmeyi amaçlayan, bir diğeri de günümüz sermaye egemenliğinin statükosunu devam ettirmekten yana olan insan. Birisi emekten ve emekçilerden aldığı gücü onlara yansıtmaya çalışırken, bir diğeri de sermayeden/işverenlerden aldığı gücü yine bunlara yansıtan kimlik.

'Hangi kimlik?' sorusunun cevabı 'emekten yana' ise, çalışanlarla/emekçilerle kurulan organik ilişkilerin geliştirilmesi de olmazsa olmazdır. Bu nedenle, hekim örgütü içerisinde önemli bir kulvar olduğuna inandığımız, işçi sağlığı uğraş alanımızdan Dergimiz'le, emekten yana değerlerimiz ile çalışanlara doğrudan ya da işyeri hekimleri üzerinden ulaştırken, bu kimliğimizle yedinci yılımızı yaşıyoruz.

Kimliklerimizin oluşum ve devamı sürecinde; ütopyik olmayan; ama ütopya sahibi olmanın ince çizgisini gözetken ve bilim ile felsefenin entelektüel düzeyde dünyayı yeniden, yeniden kurduğuna inanan bir yerden, sizlerle daha nice nice yıllarda buluşmak dileğiyle; barışık, üretken ilişkiler içinde çoğalarak dostça kalm.